

Bruxelles, 18. veljače 2025.
(OR. en)

5712/25

ECOFIN 94
UEM 44
SOC 30
EMPL 25

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 5711/25

Predmet: Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2025.
– zaključci Vijeća (18. veljače 2025.)

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća o Izvješću o mehanizmu upozoravanja za 2025., koje je Vijeće za ekonomske i financijske poslove odobrilo na sastanku 18. veljače 2025.

IZVJEŠĆE O MEHANIZMU UPOZORAVANJA ZA 2025.

– Zaključci Vijeća –

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE:

1. ISTIČE da je gospodarstvo u EU-u nastavilo rasti umjerenom brzinom i da je inflacija smanjena. PRIMA NA ZNANJE razlike u kretanjima rasta među državama članicama i različita povećanja ukupnih razina cijena. ISTIČE da su se na zategnutom tržištu rada EU-a posljednjih godina nastavila otvarati radna mjesta. Rast produktivnosti rada donekle se usporio, dok jedinične cijene rada u većini zemalja znatno rastu. NAGLAŠAVA da je makroekonomsko i geopolitičko okružje i dalje izazovno i neizvjesno, zbog čega postoji rizik od heterogenih učinaka na makroekonomske neravnoteže diljem država članica.
2. ISTIČE važnost kontinuirane provedbe postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže kako bi se otkrile, spriječile i ispravile neravnoteže koje negativno utječu ili bi mogle negativno utjecati na pravilno funkcioniranje gospodarstva države članice ili ekonomske i monetarne unije ili EU-a u cjelini. POZDRAVLJA Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2025., kojim se otvara četrnaesti godišnji ciklus provedbe postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže.
3. POZDRAVLJA visokokvalitetnu analizu u Izvješću o mehanizmu upozoravanja s naglaskom na državama članicama i kontinuiranu vidljivost dimenzija EU-a i europodručja u izvješću. ISTIČE da se izvješće temelji na neizmijenjenoj uredbi o postupku u slučaju makroekonomske neravnoteže i Komisijinu ekonomskom tumačenju podataka za 2023. iz nedavno revidirane tablice pokazatelja, koja je protumačena na način usmjeren na budućnost. PREPOZNAJE činjenicu da su prognoze neizvjesne, kao i to da je važno razmotriti varijable stanja i tokova za analizu.

4. OPĆENITO SE SLAŽE s procjenom iz Izvješća o mehanizmu upozoravanja u pogledu razvoja makroekonomskih neravnoteža i novih rizika. PREPOZNAJE činjenicu da, iako je inflacija potrošačkih cijena postala umjerena, među državama članicama i dalje postoje znatne razlike u dinamici cijena, no u manjim razmjerima u usporedbi s vrhuncem 2022. UVIĐA da je posljednjih godina niz država članica zabilježio znatna povećanja razina cijena i troškova, što predstavlja rizik za njihovu konkurentnost. PREPOZNAJE, međutim, činjenicu da se taj rizik mora procijeniti i s obzirom na razvoj njihove netroškovne konkurentnosti, koju je potrebno poboljšati diljem EU-a.
5. PREPOZNAJE činjenicu da su se udjeli duga korporativnog sektora i kućanstava nastavili znatno smanjivati 2023., iako je to prvenstveno posljedica učinka visoke inflacije na nazivnik, dok su se kreditni tokovi u mnogim državama članicama ublažili ili smanjili. Očekuje se da će učinak nazivnika postati umjereniji kako inflacija i nominalni rast budu usporavali. PRIMA NA ZNANJE povećanje troškova zaduživanja u razdoblju 2022. – 2024. i smanjenje kamatnih stopa od sredine 2024. ISTIČE da su korporativna ulaganja i dalje niska, ali se očekuje da će se oporaviti zajedno s jačanjem potražnje i poboljšanjem financijskih i okvirnih uvjeta. UVIĐA da su u nekoliko država članica cijene stambenih nekretnina i dalje visoke te da se stope rasta ponovno povećavaju nakon određenog smanjenja 2023. ISTIČE kontinuiranu otpornost bankarskog sektora EU-a, pri čemu su neprihodonosni krediti i dalje niski.
6. PRIMA NA ZNANJE da su se javna ulaganja povećala u većini država članica. POZDRAVLJA činjenicu da su se udjeli državnog duga 2023. dodatno smanjili, među ostalim u većini zemalja s visokim dugom, dok su u mnogim državama članicama ostali iznad razina prije pandemije. PREPOZNAJE činjenicu da je javno razduživanje prvenstveno posljedica snažnog rasta nominalnog BDP-a potaknutog visokom inflacijom, kao i to da se očekuje da će ono postati umjereno zbog pada inflacije i nominalnog rasta. NAGLAŠAVA moguće interakcije među različitim makroekonomskim varijablama.

7. PRIMA NA ZNANJE da su 2023. tekući računi ojačani u gotovo svim državama članicama, uglavnom zbog sve manjeg šoka povezanog s cijenama energije i smanjene potražnje, ali su i dalje ispod razina na koje upućuju temeljni pokazatelji u mnogim državama članicama. UPOZORAVA na povećane razlike među državama članicama zbog većih povećanja tekućeg računa u nekim državama neto vjerovnicama, u kombinaciji sa znatnim deficitima tekućeg računa u nekim drugim zemljama koji su veći od razina prije pandemije. UVIĐA da se neto stanje međunarodnih ulaganja 2023. nastavilo povećavati u gotovo svim državama članicama, ali da bi neto vanjski dug mogao ponovno početi rasti. PREPOZNAJE činjenicu da je znatno poboljšanje neto stanja međunarodnih ulaganja neto dužnika dovelo do jednostranog rebalansa vanjskih pozicija unutar europodručja.
8. PRIMA NA ZNANJE namjeru Komisije da pripremi detaljna preispitivanja za devet država članica u kojima su 2024. utvrđene neravnoteže ili prekomjerne neravnoteže, kao i za još jednu državu članicu zbog moguće pojave neravnoteža. POZIVA na objavu detaljnih preispitivanja početkom proljeća.
9. POZIVA na učinkovitu provedbu postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže u reformiranom okviru gospodarskog upravljanja, uključenom u europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika. ISTIČE da bi postupak u slučaju makroekonomske neravnoteže trebao funkcionirati u skladu s novim proračunskim okvirom. ISTIČE da je potrebno u sveobuhvatno sagledati sve makroekonomske neravnoteže i njihove interakcije te POZIVA na daljnji analitički rad. ISTIČE da je pravodoban odgovor politike ključan za otporan EU, među ostalim provedbom reformi i ulaganja kako bi se odgovorilo na preporuke za pojedine zemlje u kontekstu europskog semestra.
10. ISTIČE da se sprečavanjem i ispravljanjem makroekonomskih neravnoteža povećava sposobnost država članica za odgovor na šokove i podupire gospodarska konvergencija. ISTIČE da smanjenje svih neravnoteža doprinosi ukupnoj otpornosti gospodarstva EU-a i može dovesti do pozitivnih prelijevanja diljem EU-a.